

***Toppers
van toen***

In het laatste deel in Margriets zomerserie over popiconen van de jaren zeventig en tachtig staat Diana Ross centraal. De soulzangeres scoorde hit na hit met haar 24-karaats stemgeluid.

Tekst: Dido Michielsen, Auke Kok.

Diana Ross

Diana Ross werd op 26 maart 1944 geboren in het Amerikaanse Detroit. Ze was de tweede in een gezin met zes kinderen en dol op haar moeder. Haar vader was vaak afwezig en als hij er was, bleef hij stil en afstandelijk. Ze groeide op in een zwarte wijk en hoewel er vaak wordt gezegd dat Diana opklom vanuit het getto, is dat overdreven. Het gezin Ross had het goed, woonde op de derde verdieping van een groot appartementengebouw en de kinderen speelden zo veel mogelijk buiten. Bij slecht weer dromden ze samen aan de eettafel in de heldergele keuken, veilig bij hun moeder. Zij was degene die het zwaar had: moeder Ross ging niet alleen gebukt onder een slecht huwelijk, ze leed ook aan tuberculose, een ziekte waar in die jaren het stigma op rustte dat het een armeluis kwaal was. Ze waarschuwde Diana al op jonge leeftijd: 'Je bent zo snel, als je niet uitkijkt ben je zwanger voordat je volwassen bent.' Zij liet haar kinderen evenmin in een droomwereld opgroeien. Toen Diana acht was, leerde ze van haar moeder dat ze terug moest vechten als iemand haar voor 'nikker' uitschold. En als ze het

gevecht verloor, kon ze erop rekenen dat ze thuis nogmaals een pak slaag zou krijgen, want niemand mocht Diana een rotgevoel geven over wie ze was.

Op Diana's veertiende verhuisde het gezin naar een andere wijk. Een verhuizing die de koers van haar leven zou bepalen. Zoals jaren later miljoenen meisjes met hun haarborstel als microfoon Diana's hits voor de spiegel zouden playbacken, zo playbackte zij zelf als meisje thuis de liedjes van Etta James. Ze raakte bevriend met Smokey Robinson, die toen nog William Robinson heette en net een plaat had uitgebracht: *Got a job*. De plaat werd tot ieders bewondering op de radio gedraaid. Diana's reactie hierop was typerend: als hij het kon, was niets onmogelijk!

In de buurt ontmoette ze ook Mary Wilson en Florence Ballard, die haar vroegen om bij hun groepje te komen zingen. Als één in harmonie zingen, ging ze gemakkelijk af, want zoals alle kinderen in hun omgeving waren ze in de kerk getraind in gospelzang. Florence had de mooiste en sterkste stem, wat het arme meisje helaas naar de achtergrond verdrong omdat ze de anderen omver dreigde te blazen. Mary was het best in de tweede stem en Diana's geluid lag gewoon prettig in het gehoor. Ze waren nog geen vijftien en noemden zich The Primettes. Niet bijzonder origineel, ze hadden de naam afgekeken van een leuk jongensgroepje: The Primes – later bekend als The Temptations.

Eindelijk een contract

Dat The Primettes bij het platenlabel Motown belandden, dankten ze aan

Smokey Robinson, volgens sommigen een jeugdliefde van Diana. Het beroemde label stelde toen nog niets voor, en was slechts een visioen van de oprichter Berry Gordy. Het zat in een eenvoudig pand, Hitsville USA gedoopt. Hier kregen beginnende zwarte artiesten een kans. Vergeet niet, het was de tijd van The Beatles en Elvis. Die laatste mocht dan zwart klinkende liedjes zingen, hij was en bleef een witte jongen. Dankzij Motown groeide de belangstelling voor de Afro-Amerikaanse muziek, die Berry slim *'the sound of young America'* noemde.

Niet dat de drie meisjes meteen een contract binnenhaalden. Na hun auditie raadde Gordy ze aan om eerst hun school maar eens af te maken – hij voorzag veel te veel toestanden als hij deze drie jonge maagden zou contracteren. Het trio gaf niet op. In plaats van groupies werden ze plakkers. Constant hingen ze rond in Hitsville, knapten klusjes op, zongen in achtergrondkooptjes en Diana wist zelfs een baantje te bemachtigen als secretaresse van de grote baas. Eindelijk gaf Gordy ze in 1961 een platencontract, op voorwaarde dat ze hun naam veranderden. Toen de lijst met alternatieven langskwam, was alleen Florence aanwezig. Ze koos voor The Supremes, omdat het de enige naam was die niet op 'ette' eindigde. Diana haatte de naam, maar was er te laat bij om er nog iets aan te veranderen. De contracten waren al getekend. De vijftien jaar oudere Gordy had grote invloed op Diana, maar ze wist hem ook in te palmen. Hierdoor duurde het niet lang of The Supremes hadden zijn grootste aandacht en hij bleef in ze geloven, zelfs toen andere groepen die later bij Motown waren aangetreden wél hits scoorden. Hij runde een familiebedrijf, met zijn zusters in het management en

1. Diana in 1973.
2. In 1986 trouwt Diana in Zwitserland met Arne Naess.
3. Met dochter Rhonda in 1998.
4. In 2017 met haar kinderen bij de American Music Awards.
5. Optredend tijdens de American Music Awards.
6. Repetitie met The Supremes voor de tv-show *Sounds of Tamla Motown* in 1965 in Londen.

Hoewel er vaak wordt gezegd dat Diana opklom vanuit het getto, is dat overdreven

zijn artiesten als de kinderen. De sterren uit die begintijd praten met weemoed over dat familiegevoel; je neefje zal maar Stevie Wonder of Marvin Gaye heten, of je tante Gladys Knight. Later zouden velen zich tegen hem keren; Gordy zou zakendoen met de onderwereld, geld van zijn artiesten inpikken en zich als een dictator gedragen.

Hits in zware tijden

The Supremes scoorden in 1964 hun eerste nummer 1-hit: *Where did our love go* en vanaf dat moment volgde de ene klapper na de andere. Binnen een jaar behaalden ze zes gouden platen en ook grote televisieshows boekten de drie uit Detroit. Die waren inmiddels uitgegroeid tot jongedames die in glitterjurken hun onschuldige liedjes zongen. Maar de jaren zestig waren in de Verenigde Staten allesbehalve zoetgevooid. Gebeurtenissen als de Vietnamoorlog, de moord op de Kennedy's en Martin Luther King schokten de mensen diep. The Supremes ondervonden persoonlijk dat zij niet welkom waren in staten waar nog volop werd gediscrimineerd. Zelfs als ze onderweg naar het toilet moesten, was het niet zeker of ze bij een tankstation of in een restaurant van de wc gebruik mochten maken.

Het moordende tempo waarin ze leefden, bezorgde Diana een vorm van anorexia. Haar collega Florence zocht haar heil in de drank. Niet alleen de stress veroorzaakte haar neergang; het meisje was op een avond slachtoffer van een *date rape*, een gebeurtenis die ze

nooit helemaal te boven kwam. Toen haar alcoholmisbruik zulke vormen aannam dat ze niet meer kon optreden, besloot Gordy dat ze moest worden vervangen. De heilige drie-eenheid bestond niet langer, er waren onafwendbare ontwikkelingen in gang gezet. Bijna ongemerkt was er een ster opgestaan die door de pers (en door Berry Gordy) op de voorgrond werd geplaatst: Diana Ross. Gordy veranderde de naam van de groep dan ook in 1967 in Diana Ross & The Supremes. Hij betoogde dat de groep als leadzangeres plus groep meer geld kon eisen, maar daarvan was niet iedereen overtuigd.

The Supremes brachten nog hits uit als *The happening*, *Forever came today*, *Love child* en *I'm livin' in shame* – de laatste twee titels toonden voor het eerst enig maatschappelijk engagement – maar er was geen redding meer aan. Diana nam met twee onbekende zangeressen de single *Someday we'll be together* op, tevens de laatste officiële nummer 1-hit van Diana Ross & The Supremes. Het was 1970, tijd om solo te gaan, vond ook Berry Gordy.

Diana's carrière schoot intussen als een raket omhoog. Ze scoorde hit na hit, zoals *Reach out and touch (somebody's hand)*; *Ain't no mountain high enough* en *Reach out, I'll be there*. Haar album *Lady sings the blues* is afkomstig uit de gelijknamige film, waarin Diana Billie Holiday speelt. Het leek alsof die tragische rol haar voor het eerst in haar carrière tot zelfreflectie dwong. Wie was Diana Ross nu eigenlijk? Wat voor soort leven wilde ze leiden? Ze ontving een Oscarnominatie voor haar rol en stoomde door met de film *Mahogany*. De film werd geen groot succes (de bijbehorende plaat wel). Toch veranderde het meeste wat Diana in die periode aanraakte in goud. Dol als ze was op mode, ontwierp ze patronen voor *Simplicity Patterns*, ze lanceerde een eigen lingerielijn. Ze nam duetten op met Marvin Gaye, Michael Jackson en Lionel Richie. Pas tijdens de opnames van de film *The wiz* in 1977 zag ze de overeenkomst tussen haar en haar personage Dorothy: een beschermd

Na hun eerste nummer 1-hit *Where did our love go* volgde de ene klapper na de andere

Tijd voor zelfreflectie

Een jaar later beviel Diana van Gordy's kind. Het meisje werd Rhonda Ross genoemd en Diana voedde haar op met haar eerste echtgenoot, Robert (Bob) Silberstein. Ze kregen nog twee dochters: Tracee Ellis Ross en Chudney Ross. Dat Rhonda Berry's kind is, is een publiek geheim.

opgevoed meisje dat opeens beseft dat ze nieuwe terreinen moet verkennen zodat ze een volwaardig mens kan worden. Met Michael Jackson raakte ze dik bevriend.

In 1977 verliet Diana Bob Silberstein. Ze verhuisde met haar dochters naar een appartement in New York. Niet dat ze het rustiger aan deed. Zo moet haar dag

Diana op 1 januari 1970.

7. In 2016 overhandigt president Barack Obama de Medal of Freedom aan Diana.
8. Samen met Nelson Mandela bij zijn huis in Johannesburg in april 1998.
9. In 2007 met haar kinderen bij de BET Awards in Los Angeles.

Het meeste wat Diana in die periode aanraakte, veranderde in goud

er ongeveer hebben uitgezien: extreem vroeg op en naar de filmset, daarna snel naar een museum, de kinderen eten geven en naar bed brengen en de nacht doordansen in Studio 54, met Andy Warhol en Liza Minnelli. Tussendoor verslond ze allerhande zelfhulpboeken, maar pas na de opnames voor *The Wiz*, begreep Diana waar het allemaal om draait: 'Een zoektocht naar iets, om vervolgens te ontdekken dat je er allang over beschikte.'

Op eigen benen

Ze brak met haar leermeester Berry Gordy en Motown en stond eindelijk op eigen benen. En ook dat deed ze goed. Ze bleek een uitstekende zakenvrouw. Ze was er openlijk trots op dat ze werk en moederschap wist te combineren (ze had natuurlijk het geld om fulltime nanny's en andere hulp in te schakelen). De andere oorspronkelijke Supremes verging het intussen heel wat slechter. Florence Ballard overleed in 1976 aan

een hartaanval. Mary Wilson, die een dikke autobiografie schreef waarin ze op bijna elke bladzijde een sneer uitdeelt aan Diana, trachtte diverse malen The Supremes nieuw leven in te blazen, met matig succes. In 1994 wilde ze de aardbevingen in Los Angeles ontlopen, maar ze viel op weg naar Las Vegas achter het stuur in slaap waardoor haar zoon verongelukte en zijzelf zwaargewond in het ziekenhuis belandde. Dat Diana haar in het ziekenhuis opbelde, ontroerde haar, ondanks alles.

En Diana zelf? Die zong voor het oog van de wereld met Julio Iglesias, Plácido Domingo en José Carreras. Ze had kortstondige relaties met welgestelde mannen en ontmoette in 1984 haar tweede echtgenoot op de Bahama's. Arne Naess was een Noorse scheepsmagnaat en bergbeklimmer, die geen idee had wie Diana Ross was. Op haar 43ste werd Diana moeder van hun oudste zontje, tien maanden later beviel ze van hun tweede zoon. Samen met haar vijf kinderen woonde ze afwisselend in Connecticut en in Noorwegen, maar helaas bleken de verschillen tussen Diana en Arne toch te groot: ze scheidde in 2000. In 2014 kwam Arne dodelijk ten val tijdens een bergbeklimming in Zuid-Afrika.

Feest!

In maart dit jaar vierde de diva haar 75ste verjaardag in de Warwick Club te Los Angeles, omringd door haar kinderen en kleinkinderen. Ook haar beste vrienden waren erbij, zoals de Kardashians, Leonardo di Caprio, Robin Thicke, Gayle King (van Oprah), Bette Midler en Stevie Wonder. Beyoncé zong *Happy birthday miss Ross*. Diana trok om de paar uur een andere *glamorous* outfit aan en het feest verplaatste zich naar het Hollywood Palladium-theater, waar ook de jarige diverse hits ten gehore bracht. Je zou zeggen: laat toch lekker zitten op je eigen 75ste verjaardag, maar nee. Dan ken je Diana niet.